

KLIMA ALDAKETA ETA ATERPE KLIMATIKOAK: osasuna eta ongizatea

2024-2025 ikasturtea

ESKOLA UDAL FOROA

LEGAZPI
2025/05/27

KLIMA ALDAKETA ETA ATERPE KLIMATIKOAK: osasuna eta ongizatea

2024-2025

Garapen
Jasangarrirako
Helburuak

Premiazko neurriak
ezartzea klima
aldaketari eta bere
ondorioei aurre egiteko

Guztiontzat eta adin
guztietan bizimodu
osasungarria bermatzea
eta ongizatea sustatzea

KLIMA ALDAKETA ETA ATERPE KLIMATIKOAK: osasuna eta ongizatea

2024-2025

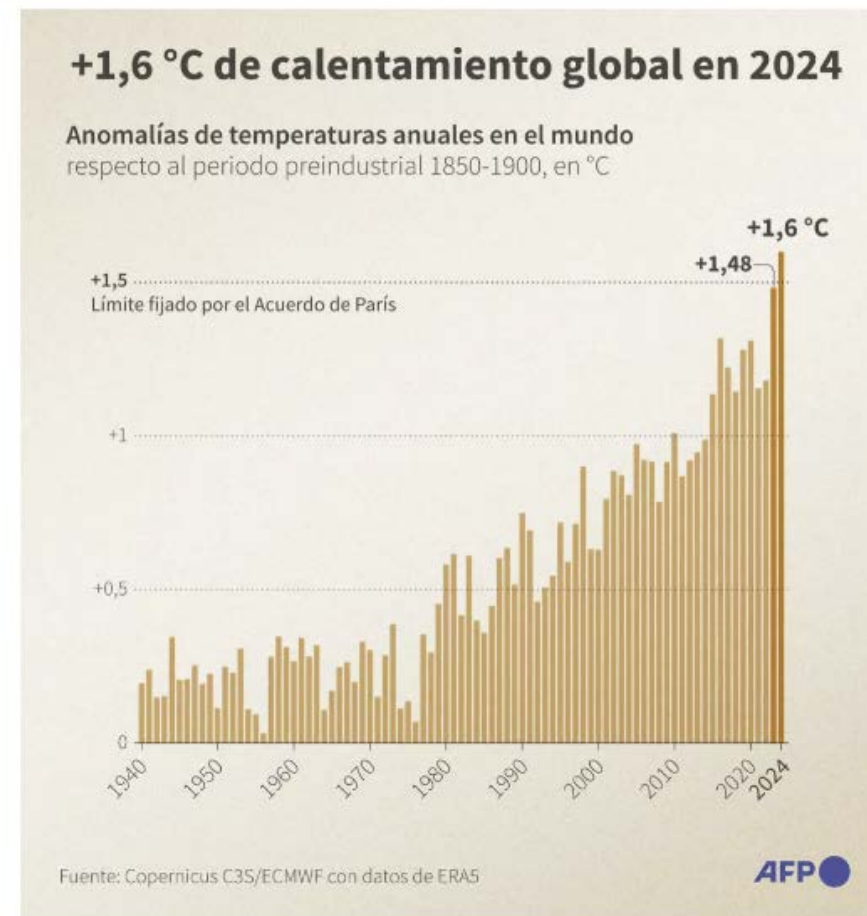

PARIS2015
UN CLIMATE CHANGE CONFERENCE
COP21·CMP11

Pariseko hitzarmenean:

1. Temperatura globalaren batez besteko igoera industriaurreko mailekiko 2º zentigradura mugatzea
2. Mende honen amaieran 1,5 graduko kota ez gainditzeko ahaleginak areagotzea
3. 2050ean neutraltasun klimatikoa* lortzea.

*Negutegi efektuko gasen isurpena eta eskualde horretako baliabide naturalek (basoak, itsasoak...) harrapatu dezaketena berdinduta (konpentsatuta) egotea.

Las anomalías de temperaturas anuales en el mundo desde 1940 (en °C), comparadas con el periodo preindustrial (1850-1900), a partir de los datos de Copernicus © Paz Pizarro, Elouan Blat, Elouan Blat / AFP

KLIMA ALDAKETA ETA ATERPE KLIMATIKOAK: osasuna eta ongizatea

2024-2025

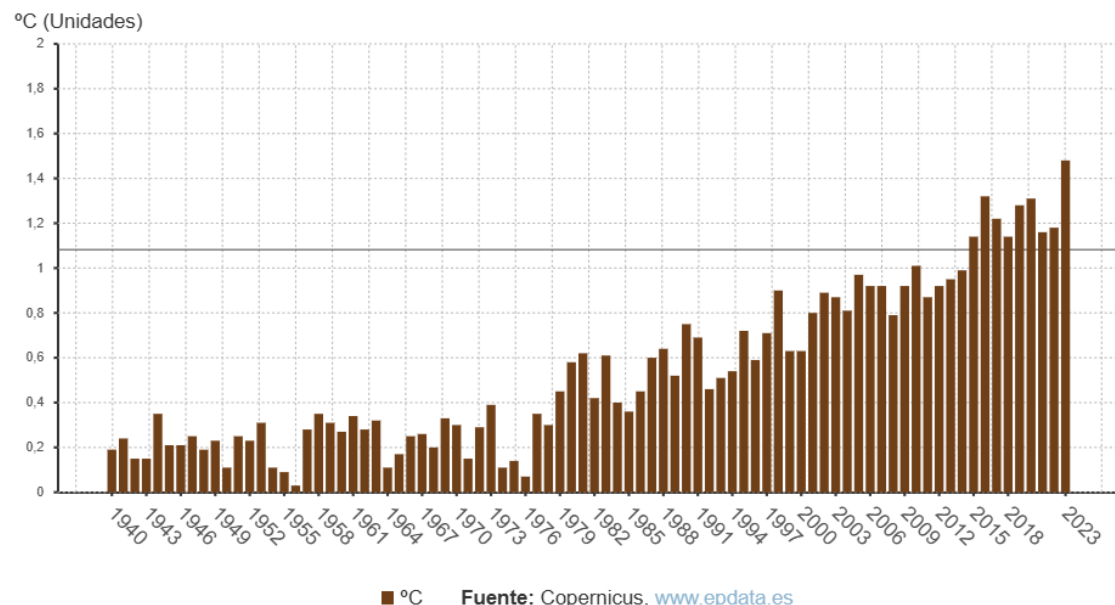
KLIMA ALDAKETA:

Temperaturen eta klima-patroien **epe luzeko aldaketak**. gure bizi moduarekin erlazionatuta daude:

Incremento de la temperatura global

Aumento estimado de la temperatura en superficie a escala mundial por encima de los niveles de 1850 a 1900

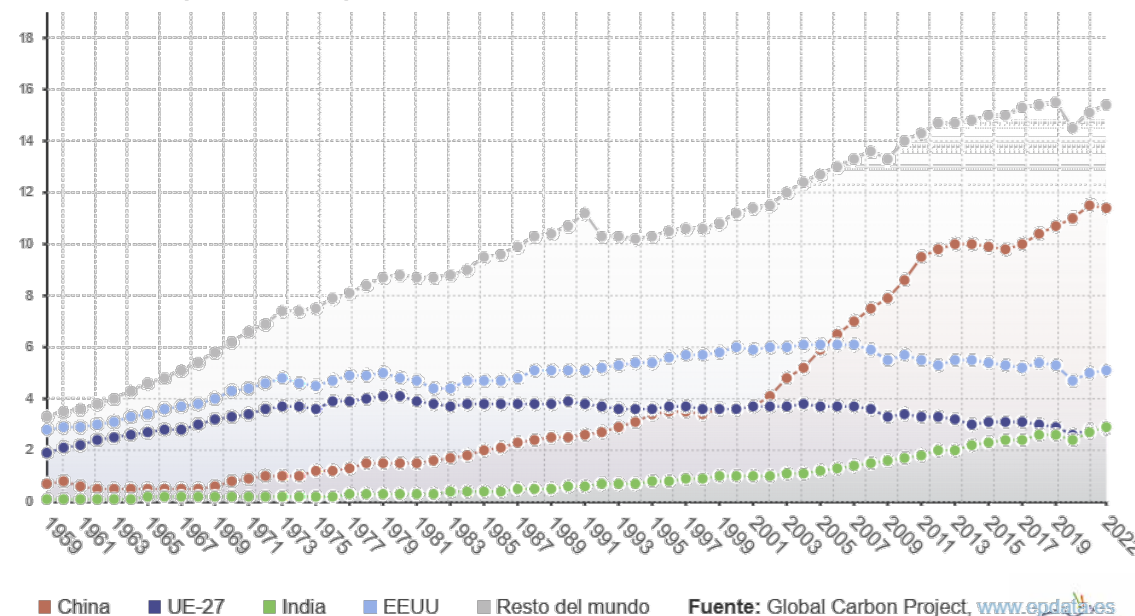

Berotegi efektuko gasen isurpen igoera, erregai fosilen erreketak eragindakoak dira.

Evolución de las emisiones de CO2 procedentes de combustibles fósiles por lugar

Toneladas de CO2 (Miles de millones)

KLIMA ALDAKETA ETA ATERPE KLIMATIKOAK: osasuna eta ongizatea

2024-2025

Iturria:
IHOBE, 52 keinu aldaketa
klimatikoaren aurka, NBE,
poreclima.es

Orain arte ezagutu dugun bizimodua aldatze prozesu batean sartu da: **egokitu** behar dugu, ondorioak **arindu**, eta ahal den neurrian, aldaketaren **aurka borrokatu**.

EA 2030 PARTAIDEAK:

Domingo Agirre LHI

Olazabal -BHI

Haztegi ikastola

KLIMA ALDAKETA ETA ATERPE KLIMATIKOAK: osasuna eta ongizatea

2024-2025

Aurten gure herria KLIMA ALDAKETAREN aurrean nola ari den egokitzen aztertu dugu:

- Herriko jolas lekuak egokituta daude?
- Herrigunean nabaria da klima aldaketa?
- Landa gunean zer ari da gertatzen?
- Barruko aterpe klimatikoak baditugu?
- Kanpoko aterpe klimatikoak nolakoak dira?
- Klima aldaketa: osasuna eta ongizatea

Ateratako ondorioak...

KLIMA ALDAKETA ETA ATERPE KLIMATIKOAK: osasuna eta ongizatea

2024-2025

LH
1+2

Herriko jolas lekuak: klima aldaketaren ondorioak arintzeko prestatuta daude?

Eguraldi beroa, parkera, bulebarrera, plazara, Laubide parke estalira, eta igerilekura.
Eguraldi euritsua: Elizako parke estalia, merkatua, barruko piszinara.

Latzartegi parkea. © Tere Madinabellia

KLIMA ALDAKETA ETA ATERPE KLIMATIKOAK: osasuna eta ongizatea

2024-2025

LH
3+4

Gure herrietako diseinuek “Bero uharte” fenomenoak gertatzea ahalbidetzen dute?

Zer eragin du gure osasunean?

- Estresa
- Bihotzeko gaixotasunak...

Eta ingurumenean?

- Beroa kontrolatzeko, energia kontsumoa handitzea
- Energia kostuak handitzea
- Ingurumenaren kalitatea okertzea

KLIMA ALDAKETA ETA ATERPE KLIMATIKOAK: osasuna eta ongizatea

2024-2025

Ezohiko fenomeno meteorologikoen, zer eragin dute gure baserrietan? Eta landa gunean?

- Izurriteak egotea
- Umealdiak aurreratzea
- Gehiago ureztatu beharra...

Guzti honen aurrean, guk, LH -ko ikasleok **KONPROMISO** hauek hartuko ditugula erabaki dugu:

- Parkeak garbi eta txukun mantenduko ditugu, eserleku, iturriak, zuhaitzak eta abar zainduz.
- Argia behar ez dugunean itzaliko dugu eta iturriak itxiko ditugu neurrian kontsumituz.
- Herrigunean bizikleta gehiago erabiliko dugu eta garraio publikoan ibiliko gara, kotxearen erabilera gutxituz.

Eta udalari, **PROPOSAMEN** hauek egin nahi dizkiogu:

- Kolore argiko asfaltoa jartzea.
- Ibaiak eta basoak ondo zainduta edukitzea katastrofeek sortutako kalteak gutxitzeko.
- Garraio publikoa erabiltzeko kanpainak egitea

KLIMA ALDAKETA ETA ATERPE KLIMATIKOAK: osasuna eta ongizatea

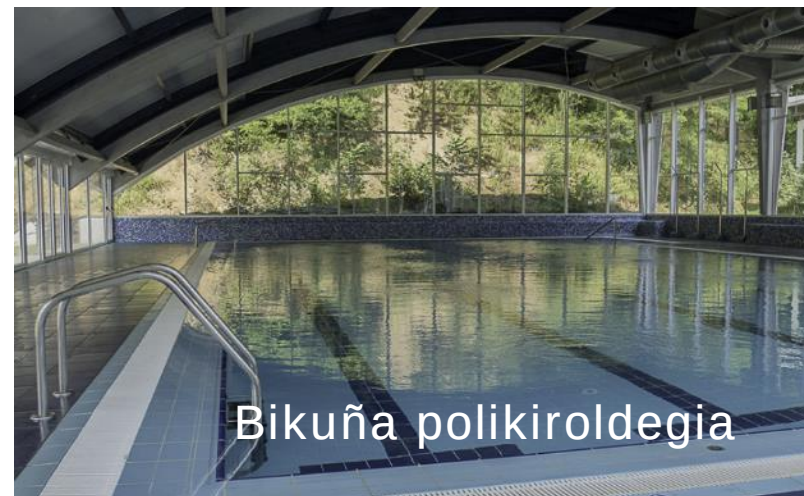
2024-2025

BARRUKO ATERPE KLIMATIKOAK. Legazpin dozena bat inguru posible identifikatu ditugu... Denek ez dituzte baldintza guztiak betetzen.

* S. Martin, botatzeko dago

	Urbeltz pilotalekua 	San Martingo pentsioa* 	Kultur etxea 	Eliza 	Gaztetxokoa
1. Bero edo hotzetik babesteko gunea da		X	X	X	X
2. Irisgarria edonorentzat	X		X	X	
3. Doakoa	X	X	X	X	X
4. Gertutasuna	X		X	X	X
5. Erosoa: lasai egoteko eserlekuak, irakurketa...			X	?	
6. Ura doan			X	?	X
7. Ordutegi zabala	?	X	X		
8. Identifikatuta egotea		X	X	X	X

Bikuña polikiroldegia

Iratzarri

Azoka eremua

“La Bellota” elkarteko lokala,
Brinkolako lantegi zahar bat...

KLIMA ALDAKETA ETA ATERPE KLIMATIKOAK: osasuna eta ongizatea

2024-2025

DBH
3+4

KANPOKO ATERPE KLIMATIKOAK: aztertu ditugu:

- Itxaropen
- Arantzazu
- Plazaola
- Bikuña
- Laubide
- Urtatza
- Latxartegi

Ondorioak:

- Herriaren zentroan iturri kopuru gehiago dago. Inguruko auzoek iturri falta dute.

KLIMA ALDAKETA ETA ATERPE KLIMATIKOAK: osasuna eta ongizatea

2024-2025

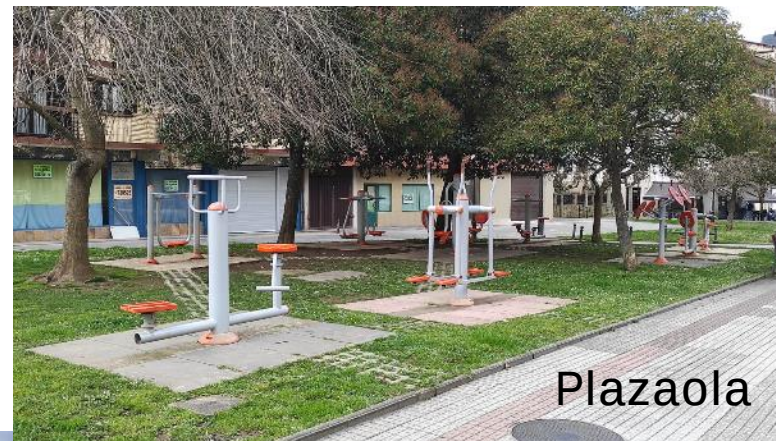
DBH
3+4

KANPOKO ATERPE KLIMATIKOAK . Legazpin 8 bat gune posible identifikatu ditugu auzo desberdinetan.

- 1.San Inazioko parkea
- 2.Laubideko parkea
- 3.Santikutz/Latxartegi parkea
(Haztegi eskolaren ondoan)
- 4.Plazaola kalea, Herriko plaza
- 5.Legazpi, Juanastegi kalea,
Aiztonaga kalea, Aizkorri kalea
- 6.Aizkorri kalea (Eliza)
- 7.Urtatza
- 8.San Juan

S. Inazio

Plazaola

Santikrutz

KLIMA ALDAKETA ETA ATERPE KLIMATIKOAK: osasuna eta ongizatea

2024-2025

DBH
3+4

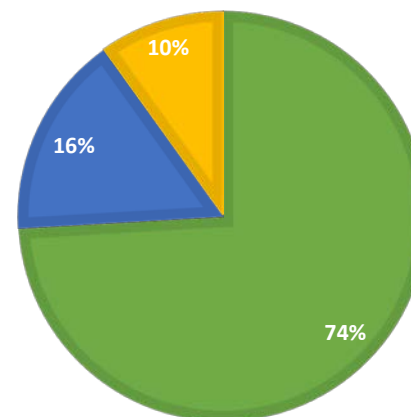
* Inkesta batzuk egin ditugu herritarrek gai honen inguruan zer dakiten eta zer iritzi duten jakiteko

* Urola Garaia mailan

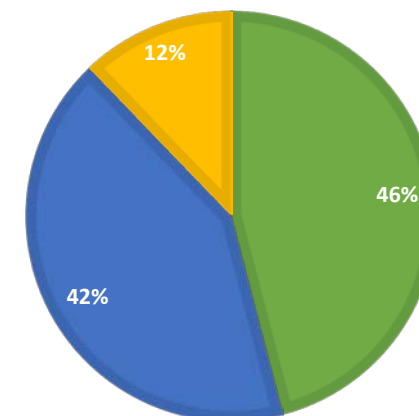
KLIMA ALDAKETAREN AURREAN: ZER IRITZI?

- Kezka, gainean dugu
- Ez dugu nabarituko hemen
- Ez nuen sinistu nahi, baina Valentziakoa ikusi ondoren

BADAKIZU ZER DIREN ATERPE KLIMATIKOAK?

- BAI
- EZ NAGO ZIUR
- EZ

KLIMA ALDAKETA ETA ATERPE KLIMATIKOAK: osasuna eta ongizatea

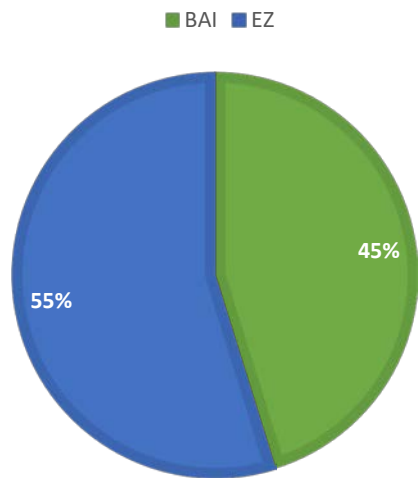
2024-2025

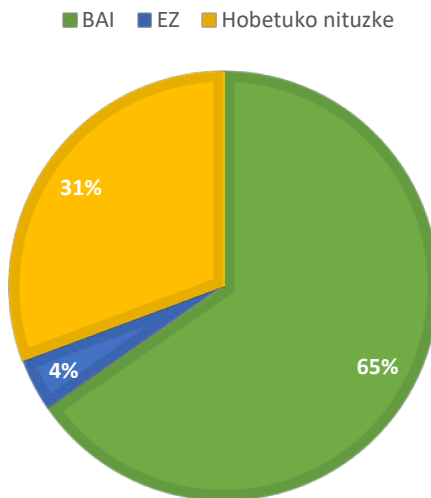
KANPOKO ATERPE KLIMATIKOAK

*Urola Garaia mailan

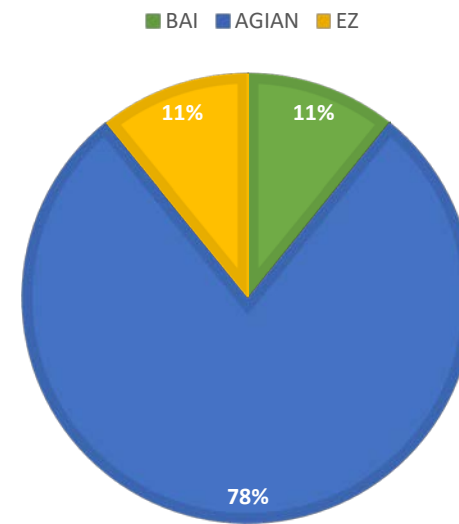
MUTURREKO GERTAERA KLIMATIKOEN AURREAN,
NOLA JOKATU INFORMAZIORIK BAI?

ZONALDE BERDEEKIN GUSTURA?

PREST HERRITARREN ARTEAN ZERBAIT EGITEKO?

KLIMA ALDAKETA ETA ATERPE KLIMATIKOAK: osasuna eta ongizatea

2024-2025

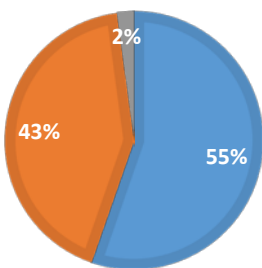

KANPOKO ATERPE KLIMATIKOAK . * Nolakoak dira gure herriguneetako lorategi, zuhaitzi eta beroaldiak leuntzen lagundu dezaketen gune berdeak?

*Urola Garaia mailan

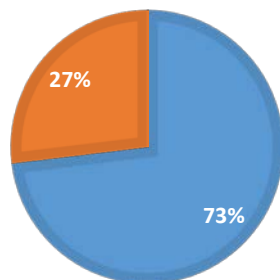
ITZALA ZEINEK EMATEN DU?

■ Zuhaitzek ematen dute ■ Toldo batek
■ NOK (teilatutako berdea)

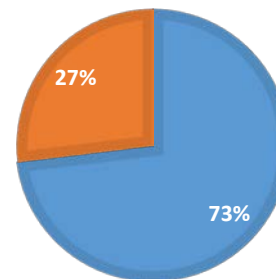
ZUHAITZ MOTA

■ Hosto erorkorak ■ Hosto iraunkorak

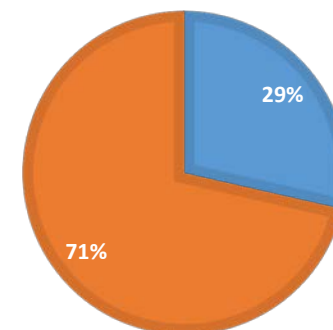
NOLA DAUDE BANATUTA ZUHAITZAK?

■ Multzotan ■ Ilaran

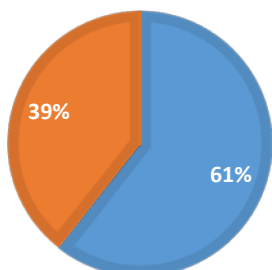
ORDUTEGI MUGATUA

■ BAI ■ EZ

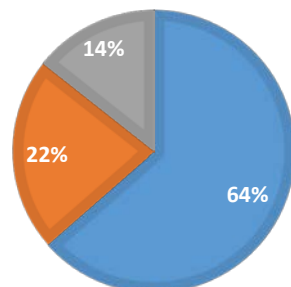
ESERLEKUAK

■ Itzalpean ■ Eguzkitan

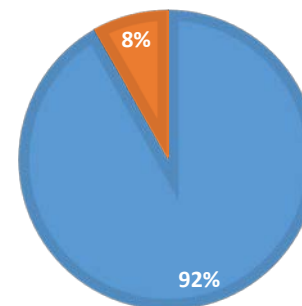
IRISGARRITASUNA

■ Bai ■ Arrapalak ■ Eskailerak ezin dira saihestu

ITURRIAK

■ BAI ■ EZ

KLIMA ALDAKETA ETA ATERPE KLIMATIKOAK: osasuna eta ongizatea

2024-2025

KLIMA ALDAKETA ETA OSASUNA: Gure herriko adinekoengan ezohiko fenomenoek duten eragina aztertu dugu.

Adineko pertsonen eta gaixotasun kronikoak dituztenek, arrisku handiagoa dute bero boladen aurrean.

DESHIDRATAZIOA da bero boladek pertsona ahulen osasunean eraginik nabarmenena.

Babeserako neurriak ezartzea zaila egiten duten arrazoi nagusienetakoa da arazoari buruzko KONTZIENTZIAZIO EZA.

KLIMA ALDAKETA ETA ATERPE KLIMATIKOAK: osasuna eta ongizatea

2024-2025

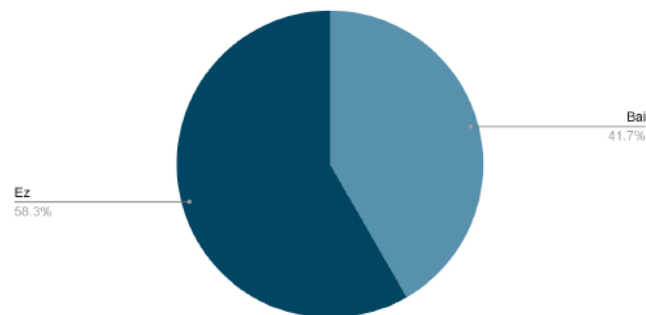

KLIMA ALDAKETA ETA OSASUNA: Gure herriko adinekoengan ezohiko fenomenoek duten eragina aztertu dugu.

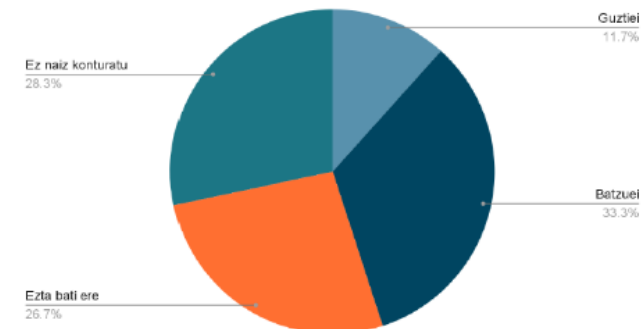

- Zeharkako eraginen artean, lo egiteko arazoak izan da aipatuena.
- Jendea ez dago behar bezala informatuta.

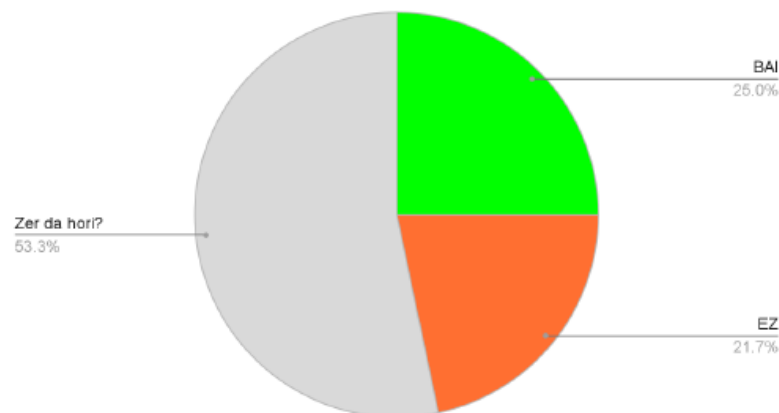
1.2. Zure herrian bero boladen aurrean udalak emandako aholkuak ezagutu dituzu noizbait?

1.4. Kasu egin diezu aholkuei?

1.10. Eta herrian ezagutzen al dituzu aterpe klimatikoak?

KLIMA ALDAKETA ETA ATERPE KLIMATIKOAK: osasuna eta ongizatea

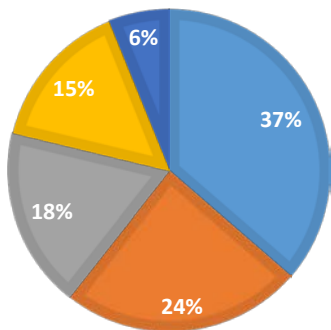
2024-2025

Adinekoak inkestatuta....

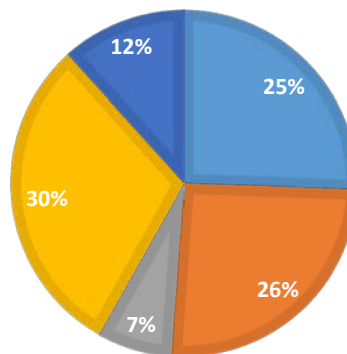
KLIMA ALDAKETAREN ONDORIORIK NABARITU AL DUZU HERRIAN?

- bero boladak ugaritzea
- intsektu batzuek ugaritzea
- ekaitzak maizago
- suteak ugaritzea
- ur falta urteko sasoi batzuetan

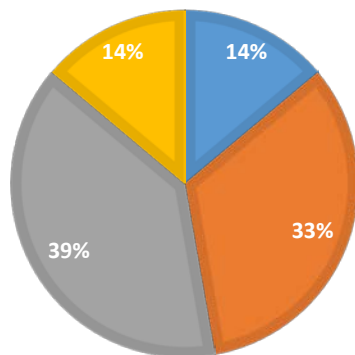
BERO ALTUETATIK BABESTEKO...

- abanikoa
- hazagailu elektrikoa
- aire girotua
- pertsianak
- pilekin dabilen hazagailua

HOTZALDIETAN BEROTZEKO?

- estufa elektrikoa
- gas naturala
- manta eta jertse lodiak
- egurra, pellet

KLIMA ALDAKETA ETA ATERPE KLIMATIKOAK: osasuna eta ongizatea

2024-2025

ATERPE KLIMATIKOAK zer diren gazteenek hobeto ulertzeko maketak egin ditugu.

Haztegi Ikastolako parkea (Santikutz kalea)

Patrizio Etxeberria (Industrialdea kalea)

Patrizio Etxeberria (Santikutz kalea)

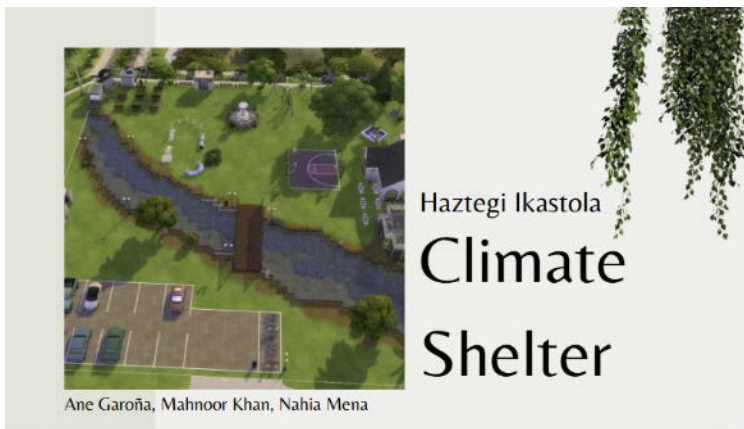
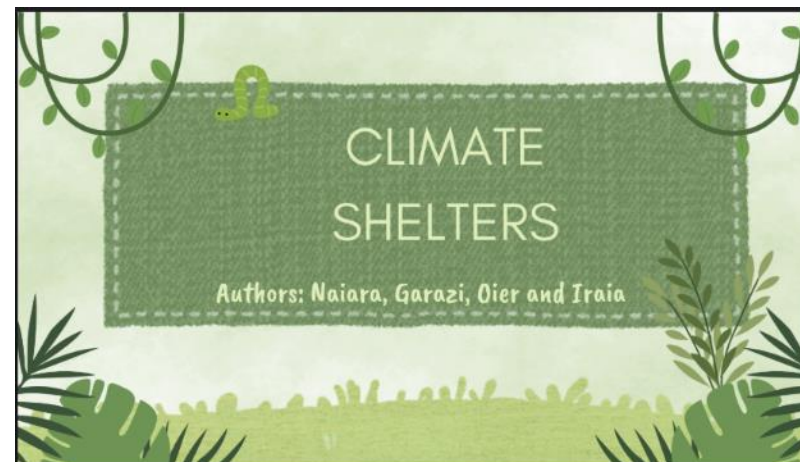
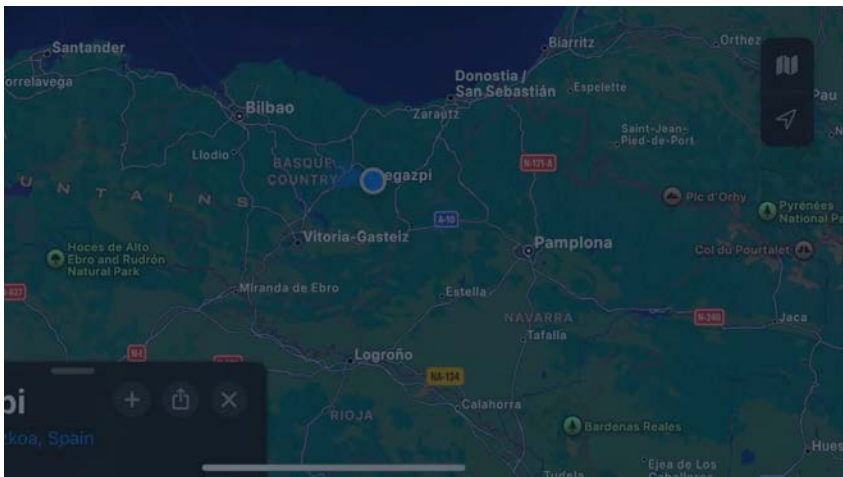

KLIMA ALDAKETA ETA ATERPE KLIMATIKOAK: osasuna eta ongizatea 2024-2025

Eta ingelesez bideo eta aurkezpen batzuk egin ditugu DBHkoei aterpe klimatikoak zer diren ezagutzera emateko.

KLIMA ALDAKETA ETA ATERPE KLIMATIKOAK: osasuna eta ongizatea

2024-2025

DBH + BATXI

- Hau guztia kontuan hartuta, **DBH-Batxilergoko ikasleok, KONPROMISO** batzuk hartzeko prest gaude adibidez:
- Aterpe klimatikoen inguruan proiektu bat aurrera eraman nahi bada, hainbat ekintzetan (planifikazioa, ideia-sortak ematen...) laguntzea.
- Udalak eskaintzen dituen espazioak egoki zaintzea.

KLIMA ALDAKETA ETA ATERPE KLIMATIKOAK: osasuna eta ongizatea

2024-2025

DBH + BATXI

Eta udalari beste PROPOSAMEN hauek egin nahi dizkiogu:

- Landare eta berdegune gehiago jartzea, bertako zuhaitzak landatzea eta iturri kopurua handitzea.
- Aterpe klimatiko bezala proposatutako eraikinetan aire girotuko instalazioak hobetzea eta baita ere beroarengatik hobeto isolatuta egotea.
- Klima aldaketari eta aterpe klimatikoei buruz herritarrei informazioa gehiago eskaintzea, foroak eta kanpainak, egoera eta kontzientziatzea hobetzeko.

Eskerrik asko
zuen
arretagatik!

